

Zapomenutí cestovatelé

JOSEF LADISLAV ERBEN (1888–1958)

Bc. Jan Šejbl, DiS.

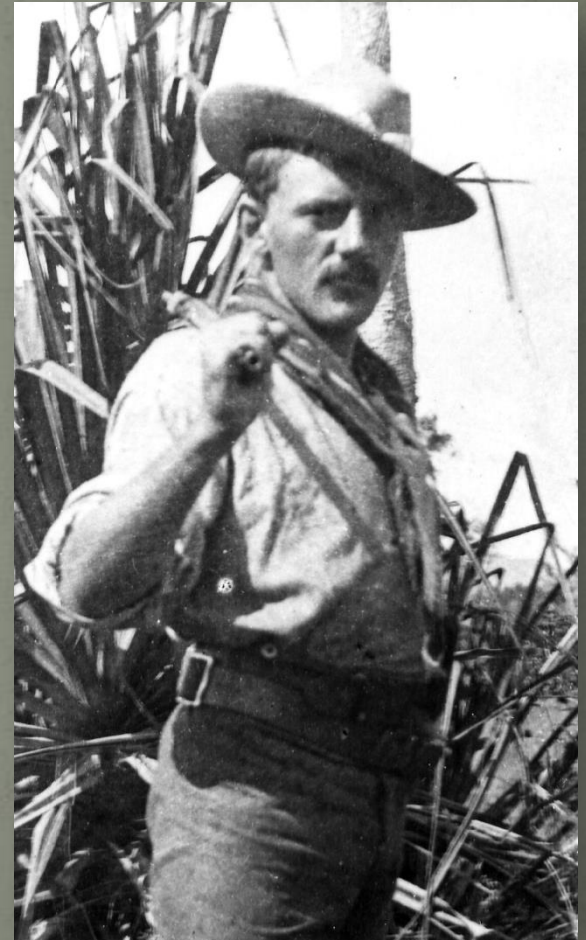
Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

Josef Ladislav Erben

(1888 – 1958)

- cestovatel – světoběžník
- několikaleté pobyty v cizině (Austrálie, Severní a Jižní Amerika, Asie)
- Sběratel hmyzu i etnografik, fotograf, spisovatel, autor přednášek
- na svých cestách střídal různé profese (zlatokop, lovec, důlní inženýr, železniční technik...)

Cesty J. L. Erbena

- 1910 – 1919 Austrálie, Nová Guinea
- 1919 – 1920 Filipíny, Čína, Japonsko
- 1920 – 1922 Spojené státy Americké
- 1922 – 1931 Jižní Amerika
(Peru, Bolívie, Chile, Argentina, Uruguay, Paraguay, Brazílie)
Roční pobyt ve vlasti
- 1932 – 1935 Venezuela, Guayana, Sev. Afrika
Roční pobyt ve vlasti
- 1936 – 1958 Austrálie
Po r. 1945 žádal o obnovení ČS. občanství
1949 žádost zamítnuta

Prameny

NM – Náprstkovo muzeum:

- Trojrozměrné sbírkové předměty (Austrálie , jižní Amerika)
- Negativy, diapozitivy, pozitivy – Fotosbírka
- Osobní pozůstalost – Archiv Náprstkova muzea

NM – Přírodovědecké muzeum

- Sbírký hmyzu

Památník národního písemnictví

- Rodinná kronika

Vydané knihy J. L. Erbena

Po stopách dobyvatelů, osvoboditelů a diktátorů: cesty jihoamerickým zemědělem. Praha: Československá grafická unie, 1937.

V poříčí Orinoka. Praha: Česká grafická unie, 1937.

Přes Kordillery. Praha: Česká grafická unie, 1948.

Na vodách Amazonky. Praha: Česká grafická unie, 1948.

Půl století světoběžcem. Praha: Panorama, 1986. Editoval Stanislav NOVOTNÝ.

Zdroje o J. L. Erbenovi

JANKA, Otto. Příběhy českých cestovatelů zapomenutých a i nezapomenutých. Třebíč: Akcent, 2001.

KUNSKÝ, Josef. Čeští cestovatelé, díl druhý. Praha: Orbis, 1961.

MARTÍNEK, Jiří a Miloslav MARTÍNEK. Kdo byl kdo – naši cestovatelé a geografové. Praha: Libri, 1998.

HLÁVKOVÁ, Marta. Josef Ladislav Erben a obraz Ameriky. Praha, 2007. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Středisko ibero-amerických studií.

Životní osudy J. L. Erbena

9

Marie Tříšková

Václav Erben

dovolují si tímto uctivě oznámiti, že slavi sňatek svůj dne 8. března

1886 o 11. hod. dopol. v chrámu Páně ve Velkých Mehvizdech,

ku kterémuž uctivé pozvání činí.

Václav Erben
*1860 +1930

oo

Marie Tříšková
*1866 +1944

1892 Marie

1888 Josef

1894 Václav

DOMOVNÍK
VŠECH
NÍ DANĚ Z MASA
V PRVNÍ OKRES ZÁKOV
V ERBEN 1870

PRODEJ MASA
všeho druhu
VÁCLAV ERBEN.

VÁCLAV ERBEN.

Rezník.

PRODEJ MASA
všeho druhu
VÁCLAV ERBEN.

neřezá se

Unter dem Protectorate Seiner kais. königl. Hoheit des Herrn
Erzh. Franz Ferdinand von Oesterreich-Este.

Süd-Afrika Dr. E. Holub's
ethnographische Ausstellung.

Darstellung
der
FORSCHUNG-SRESULTATE
SEINER LETZTEN REISE
in das Innere
Süd-Afrikas
von **1883 bis 1887.**

Eröffnung: 30. April 1892.
Geöffnet bis zur Tagesneige.
Der Park geöffnet bis 10 Uhr Nachts.

Entree:
Sonn- und Feiertage per Person **30 kr.**
Wochentage per Person **40 kr.**
Militär vom Feldwebel abwärts u. Kinder **20 kr.**

**Königl. Baumgarten
in Bubentsch.**

Heber

Emil Holub

Enrique Stanko Vráz

Josef Kořenský

POZDRAV ZE ZRUČE

Spouštěčem od mam.

Křivoklát
Křivoklát.
Upomínka na (25% výlet.) mých první
v škol. výlet.

Milý rodiče!
Šťastně jsem se sem-
tal. Věste se mi dobře je zde kerky. Spouštěčem
Zruč. n. S. — Tiskem J. L. Bayera v Kolině. Perla

GRUSS AN KARLSBAD

Milý rodiče!
Prijmete s velkou blažou přání
ke velikonočnímu svátku.
Zarovněm rádím ještě Vaš ušlechta
dosla přání na naše o pomine
Inleccny pozdrav ma usochu

AUSTRIA & HUNGARY

(Western Sheet)

Scale 1:1,000,000
 Height of 5000 feet
 Contour interval 200 feet
 Projection: Mercator's
 Author: G. H. Kieffer
 Publisher: Rand McNally & Co.

AUSTRIA & HUNGARY

(Eastern Sheet)

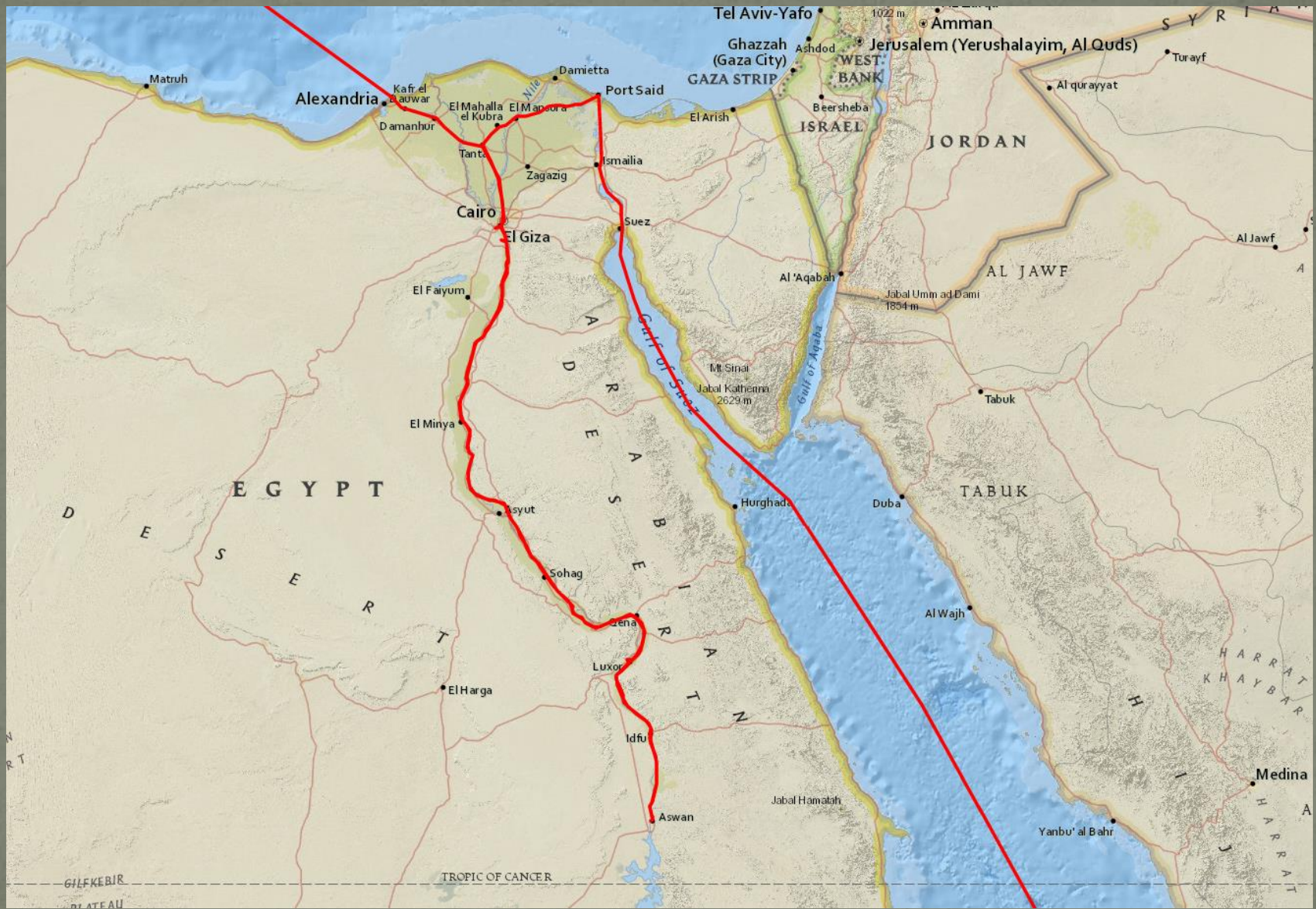
Scale 1:1,000,000
 Height of 5000 feet
 Contour interval 200 feet
 Projection: Mercator's
 Author: G. H. Kieffer
 Publisher: Rand McNally & Co.

VIENNA UNIVERSITY PRESS

1910-1931

Gíza

Gíza

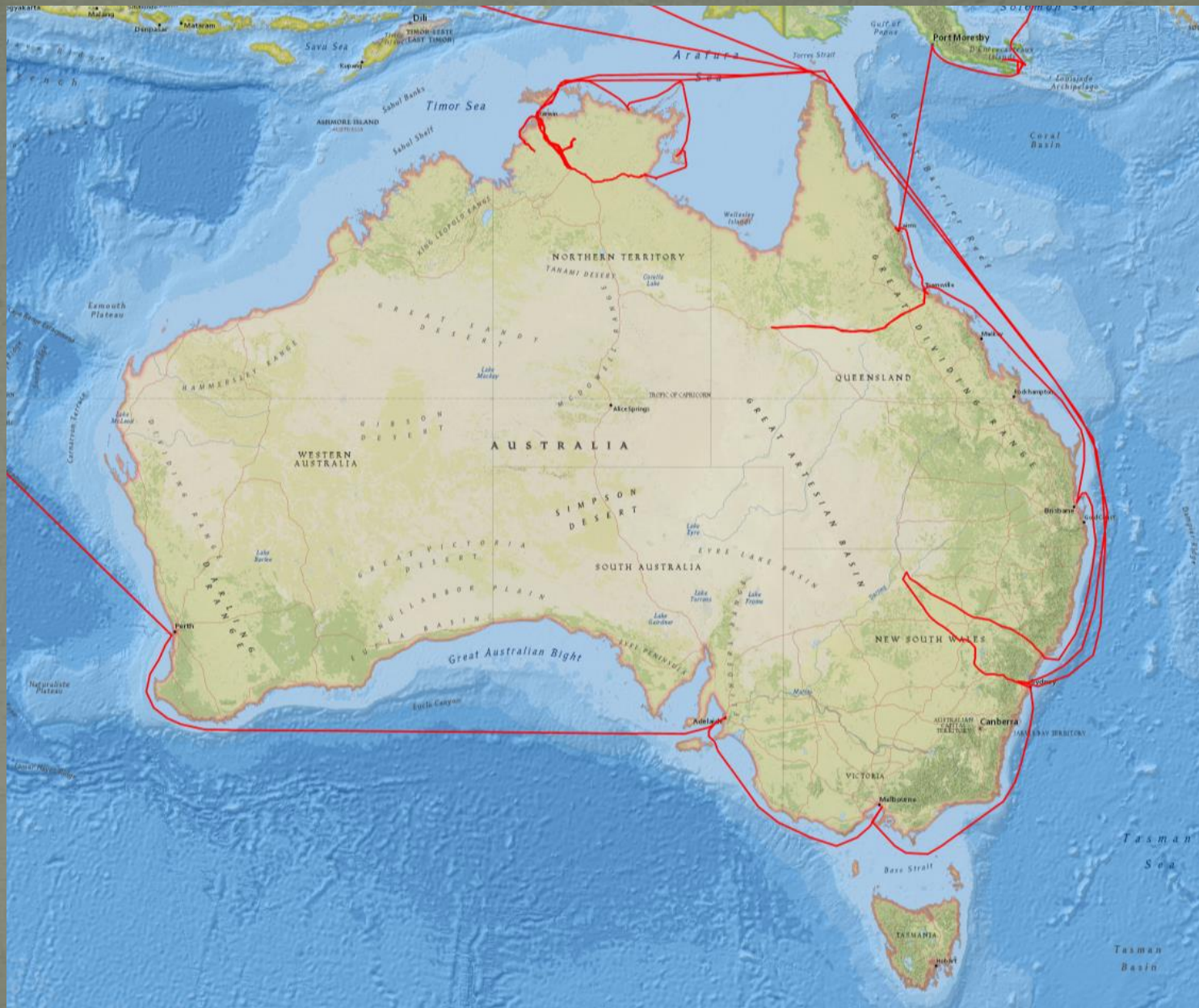
Luxor

Elefantina

Lod' mířící do Austrálie

Sydney

Botany Bay

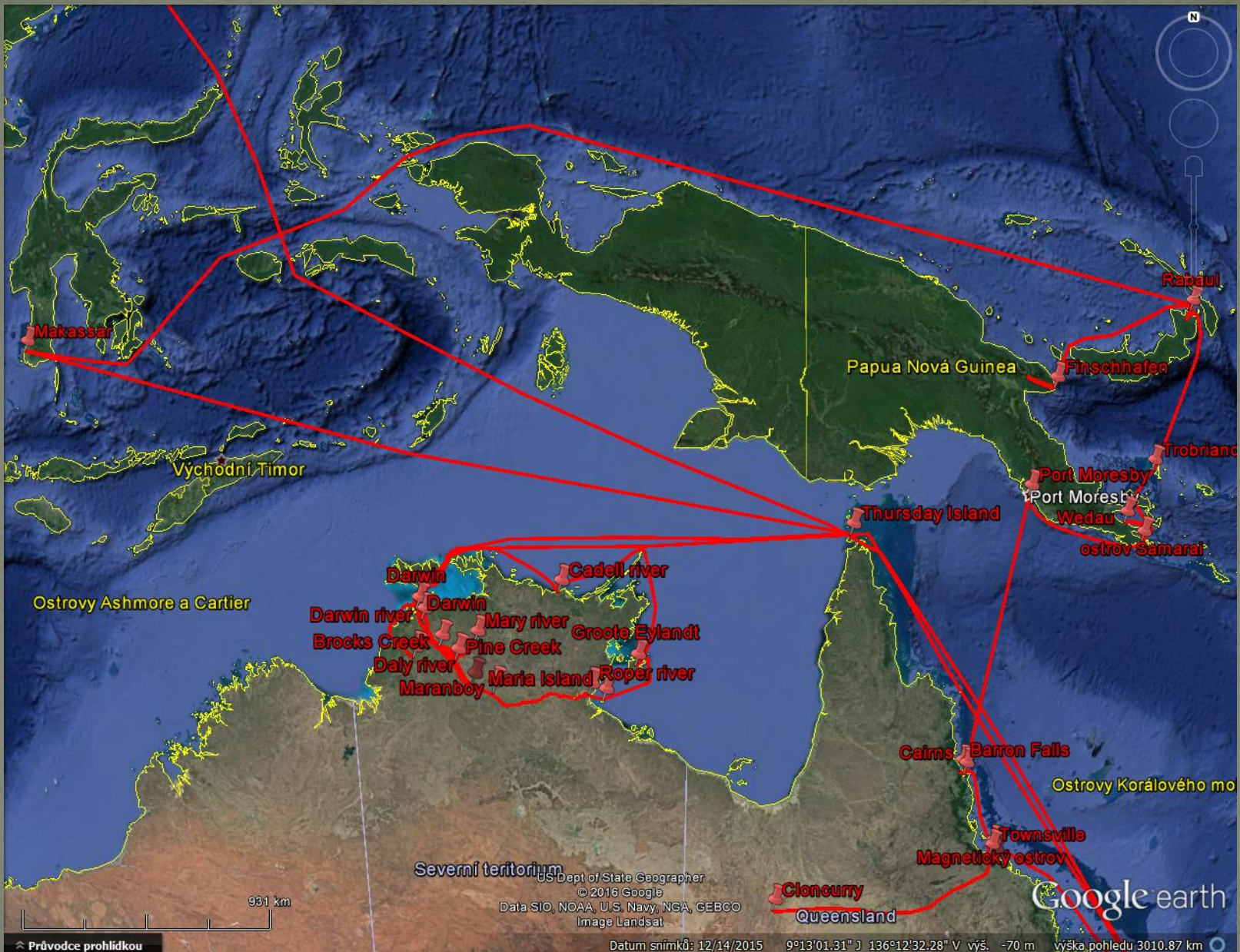

„Three sisters“, Blue Mountains

Austrálci

ИМПЕРАТОРСКОЕ
Российское
КОНСУЛЬСТВО.
г. Мельбурн.

9/22 Februy 1916

PROVISIONAL CERTIFICATE.

N° 68.

TO ALL WHOM IT MAY CONCERN.

This is to certify that whereas Mr. Joseph ERBEN, Cheh, Austrian subject, has petitioned the IMPERIAL Russian Government to grant him his naturalisation papers as a liege subject of HIS IMPERIAL MAJESTY THE EMPEROR OF RUSSIA, the said Mr. Joseph Erben is hereby declared to have been provisionally taken under the protection of the IMPERIAL Russian Consulate in Melbourne, the said Consulate kindly requesting the Civil and Military Authorities of the Federal Government and of the Government of Northern Territory to exempt Mr. Joseph Erben from the restrictions imposed upon alien enemies, short of permitting the said Mr. Joseph Erben to leave the state.

given under my hand and seal at IMPERIAL Russian Consulate on this 9/22nd day of February 1916.

[Handwritten signature]

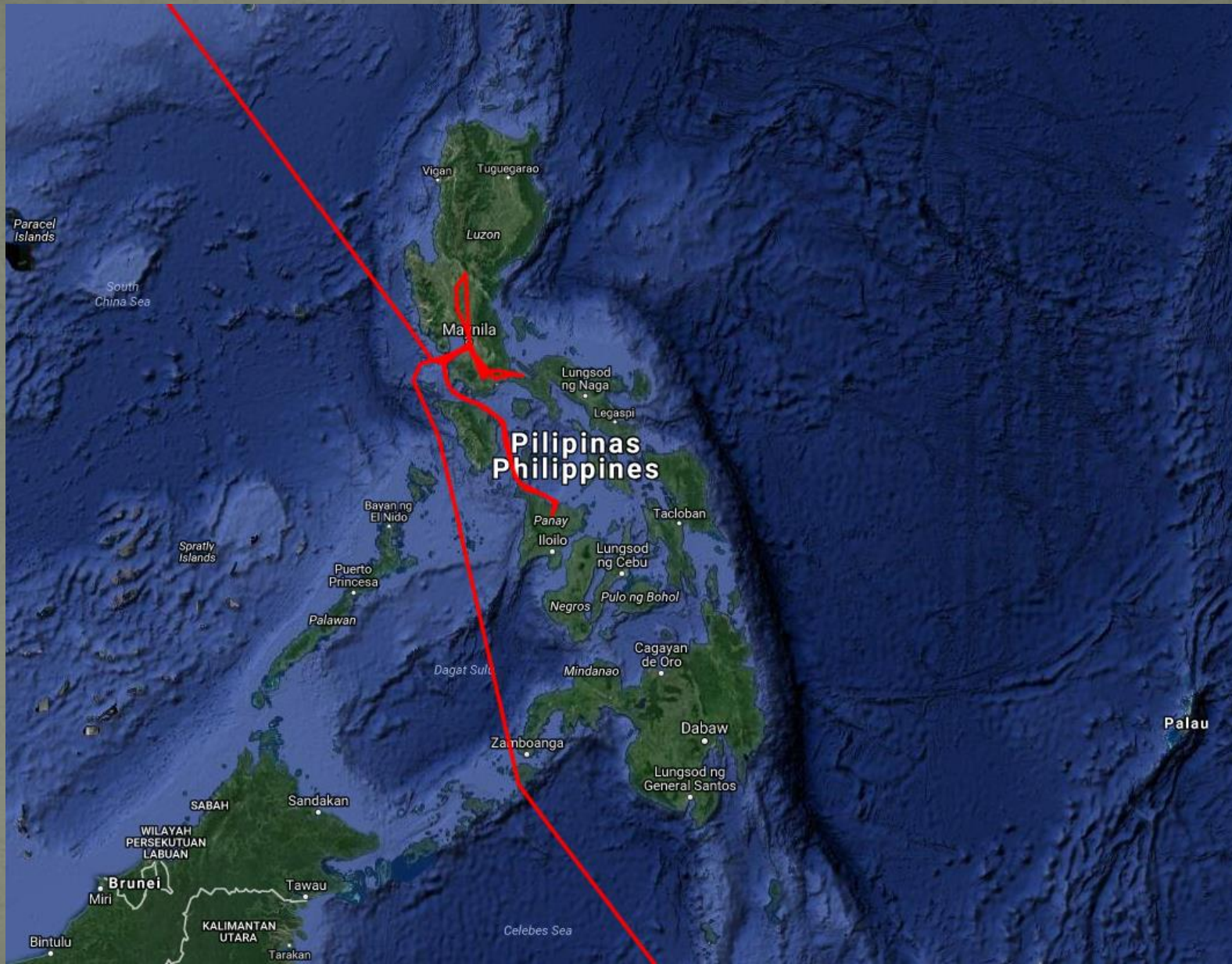
IMPERIAL Russian Consul General.

18 - 1/11/1916

Plachetnice *Bolwarra*

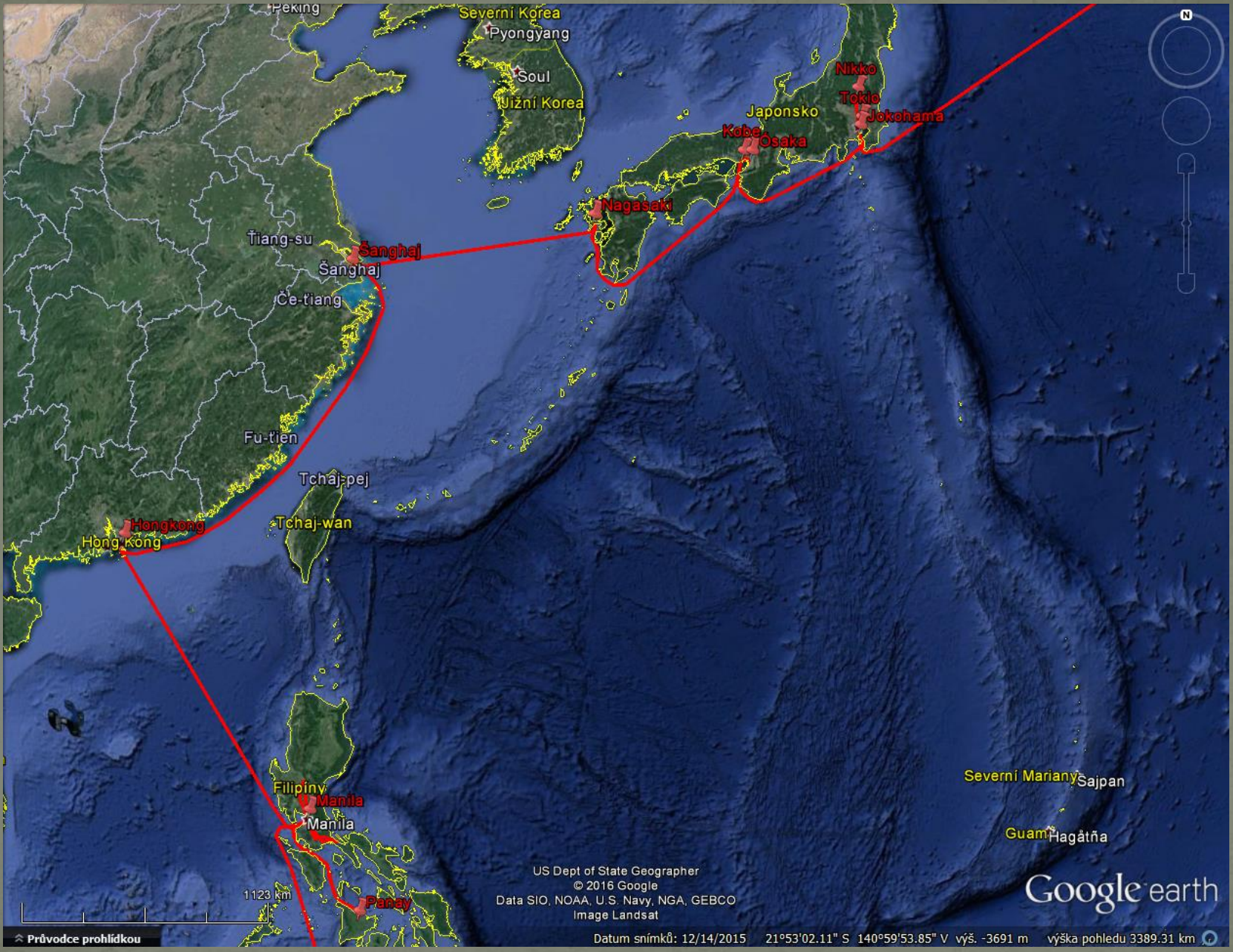

Manila

Manila

Průvodce prohlídkou

US Dept of State Geographer
 © 2016 Google
 Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO
 Image Landsat

Datum snímku: 12/14/2015 21°53'02.11" S 140°59'53.85" V výš. -3691 m výška pohledu 3389.31 km

Google earth

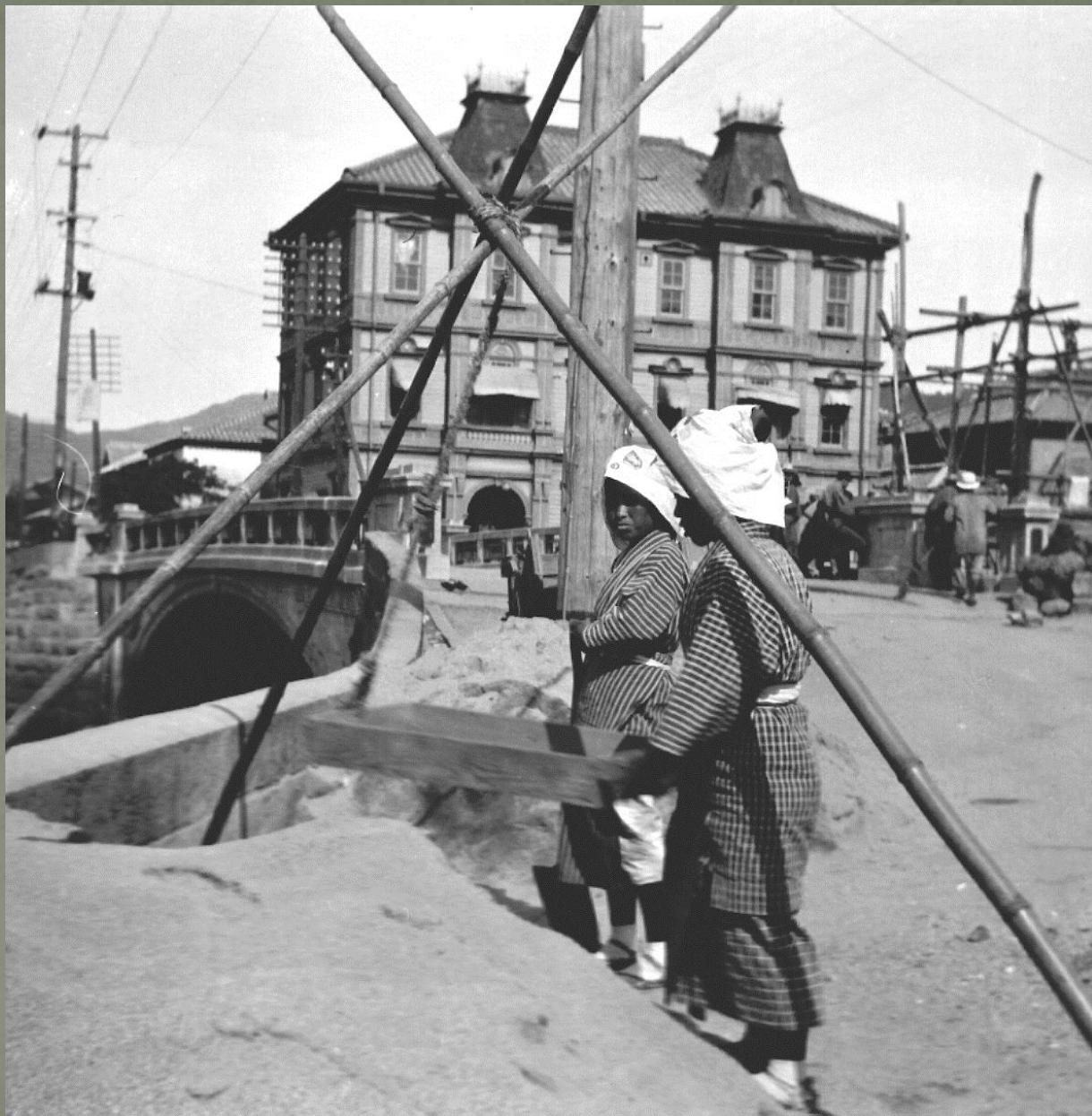
Peak Tram Hong Kong

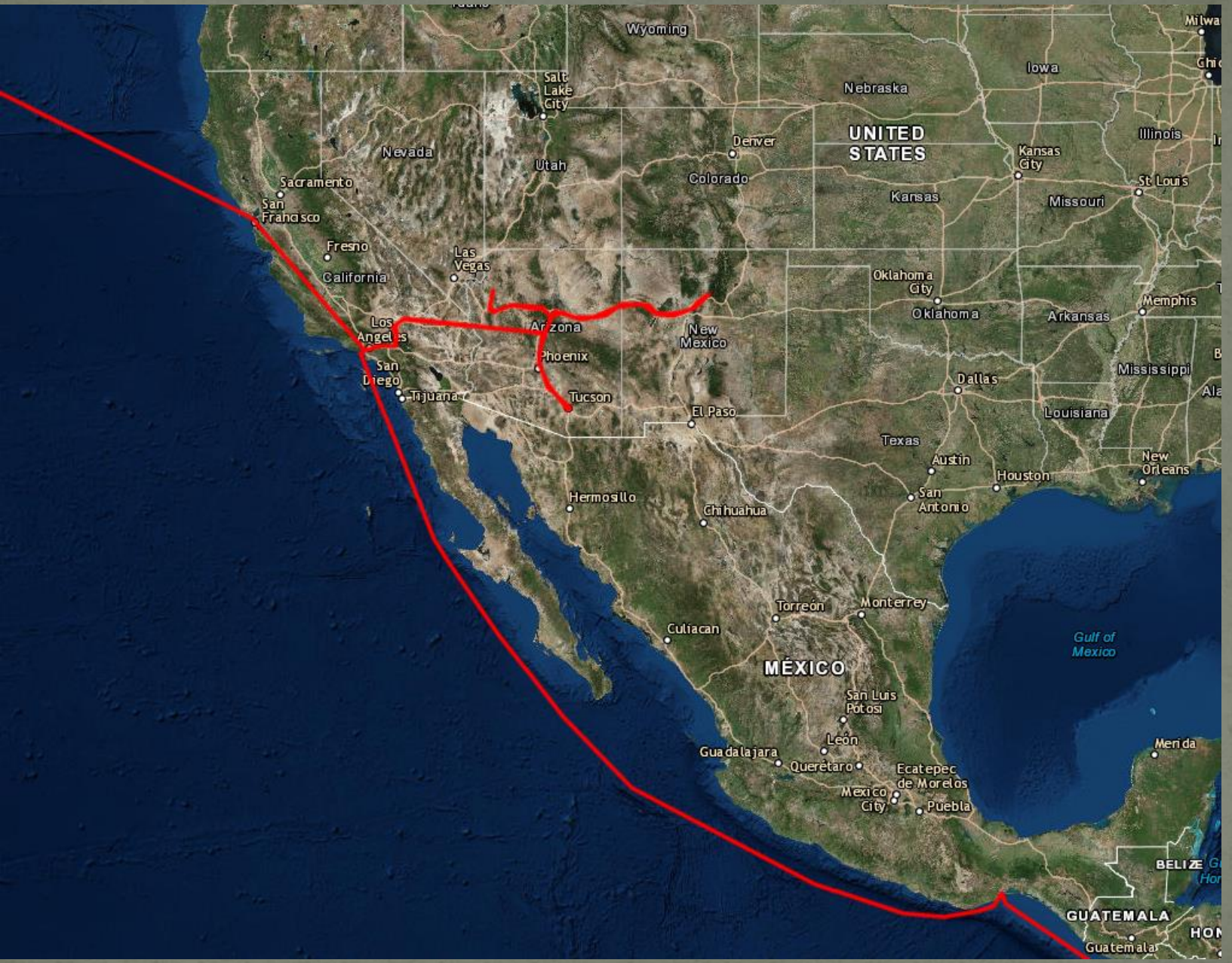
Hotel Astor, Šanghaj, Čína

Osaka

Nagasaki

San Francisco

Market Street, San Francisco

Hollywood, natáčení filmu „The Kid“

Pueblo kmene Hopi

Salina Cruz, Mexiko

Panama

US Dept of State Geographer
 © 2016 Google
 Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO
 Image Landsat

Google earth

Lima, Peru

Měděné doly Oroya, Peru

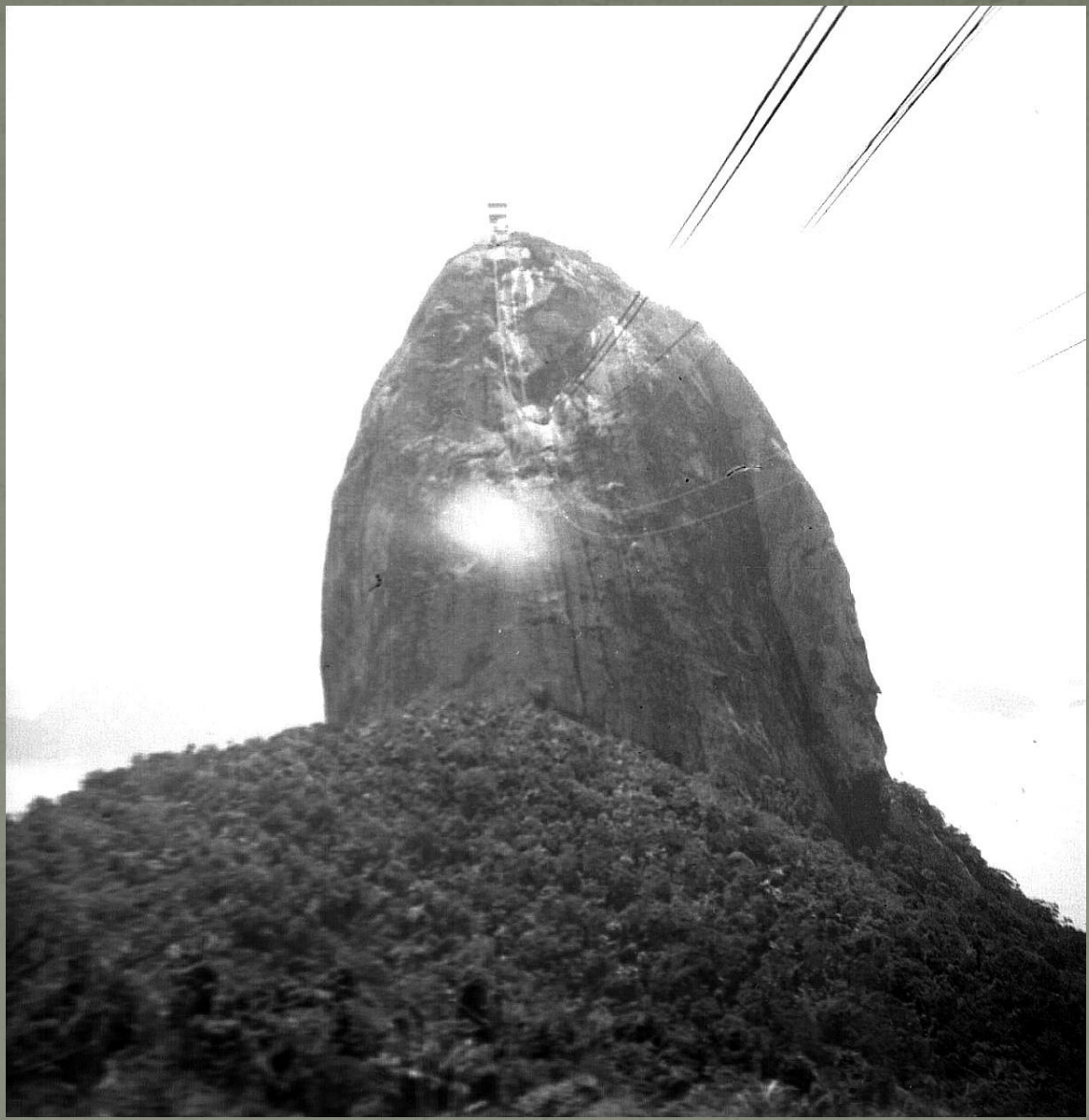
Titicaca, Bolívie

Pacú Gua, Paraguay

J. L. Erben - Paraguay

Rio de Janeiro, Brazílie

Montevideo, Uruguay

Montevideo, Uruguay

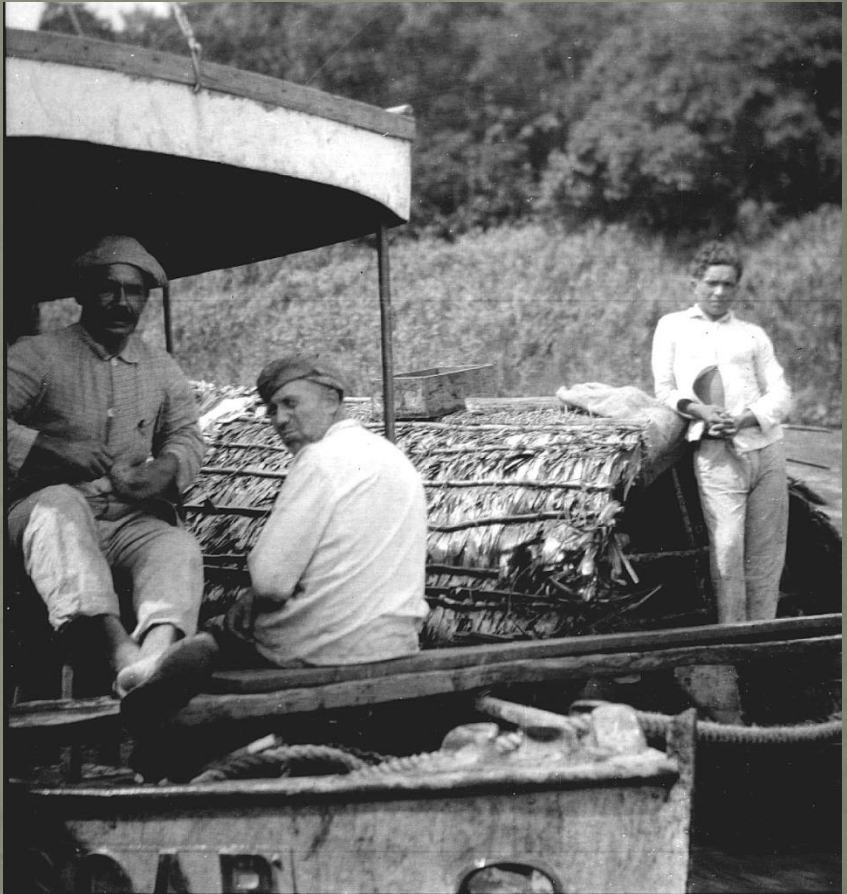
Argentina

Valparaíso, Chile

Oroya, Peru

Amazonka, Brazílie

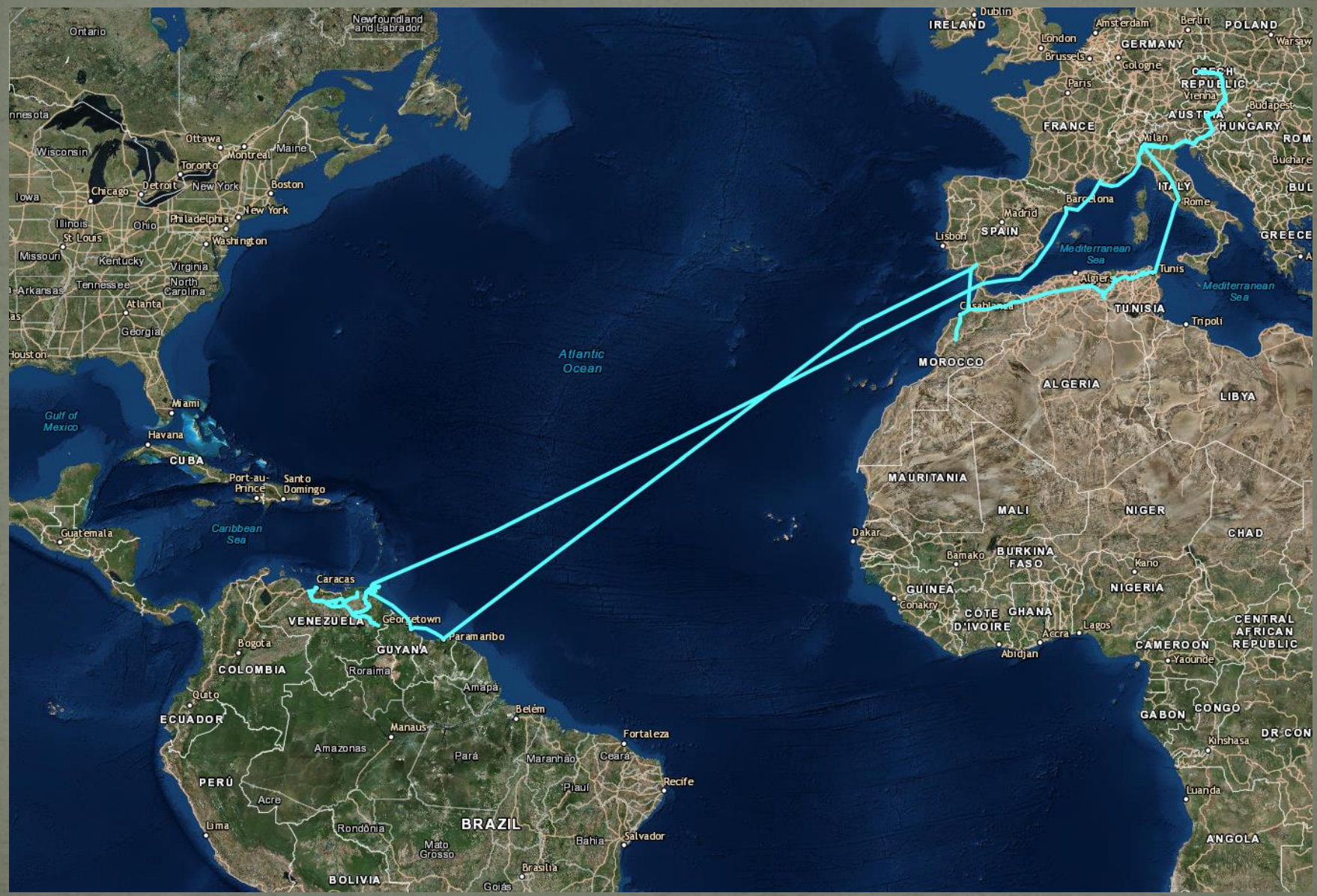

Fordlandia, Brazílie

Pobyt ve vlasti 1931–1932

- 21 přednášek se „světelnými obrazy“
- přednášky na školách a učitelských ústavech
- přednášky pro Radiojournal
- přípravy na další cestu

1932-1935

↗ Průvodce prohlídkou

© 2016 Google
 Image Landsat
 Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO
 US Dept of State Geographer

Datum snímka: 12/14/2015 8°04'34.73" S 62°36'56.23" Z výš. 182 m výška pohledu 1658.55 km

Port of Spain, Trinidad

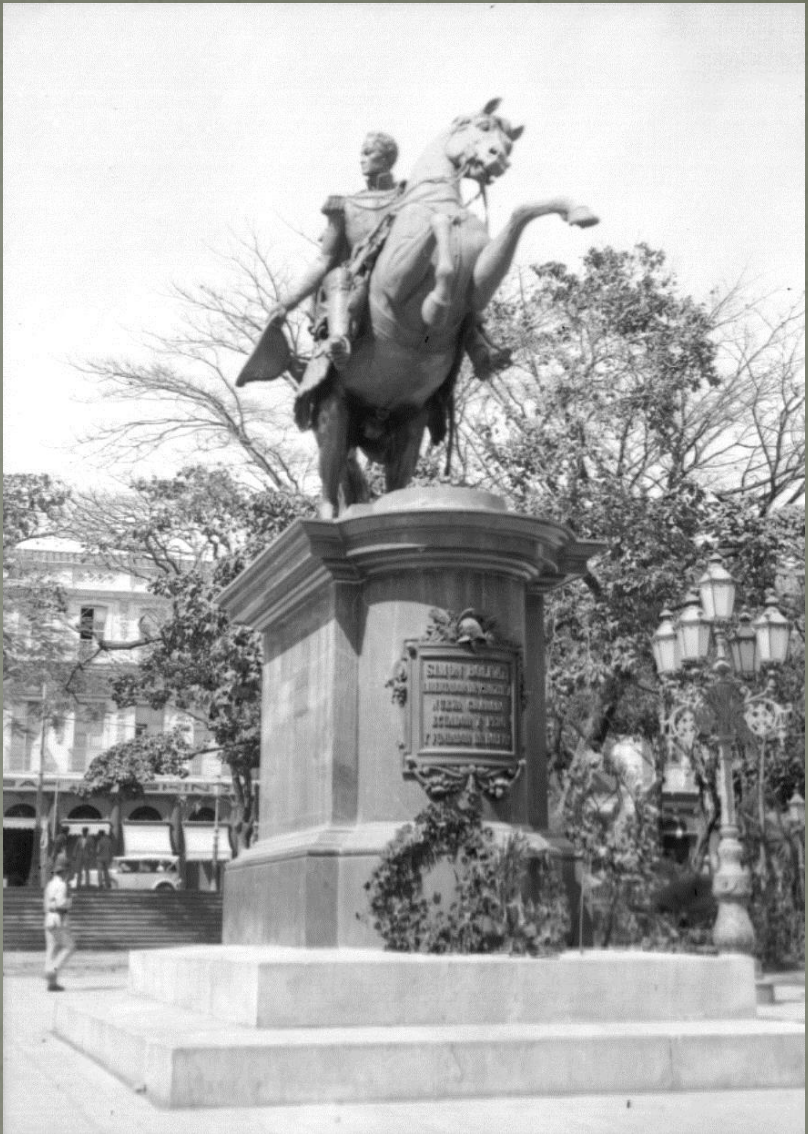
Port of Spain, Trinidad

La Brea, Trinidad

Misie San Juan, Trinidad

Ciudad de Bolívar, Venezuela

Botanamo, Venezuela

Caracas, Venezuela

Caracas, Venezuela

El Perú, Venezuela

Rabat, Maroko

Marrákeš, Maroko

Biskra, Alžírsko

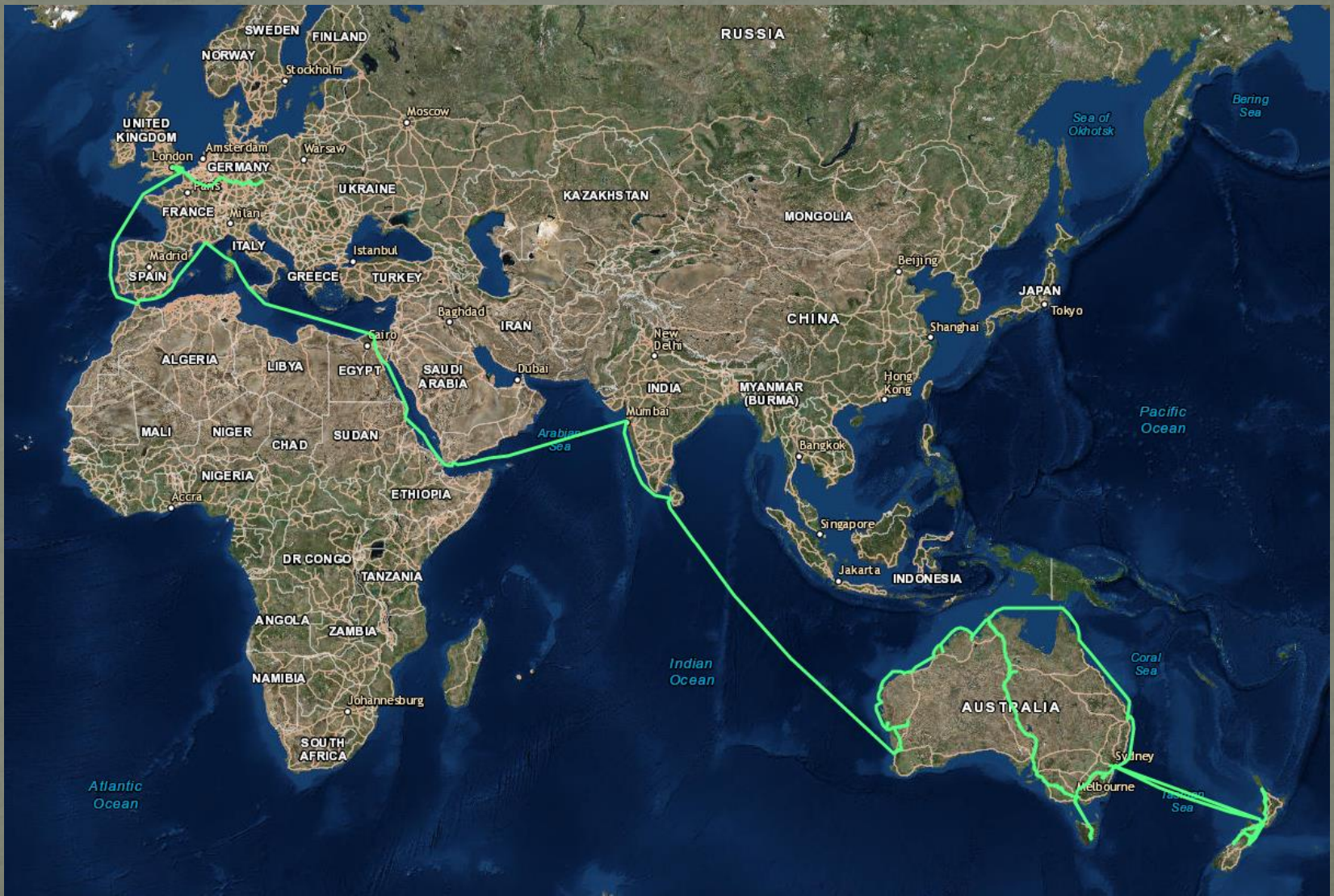

Tunis, Tunisko

Pobyt ve vlasti 1935–1936

- Nový cyklus přednášek
- Příprava dvou cestopisů k vydání
- Příprava na další cestu

1936-1958

Port Said, Egypt

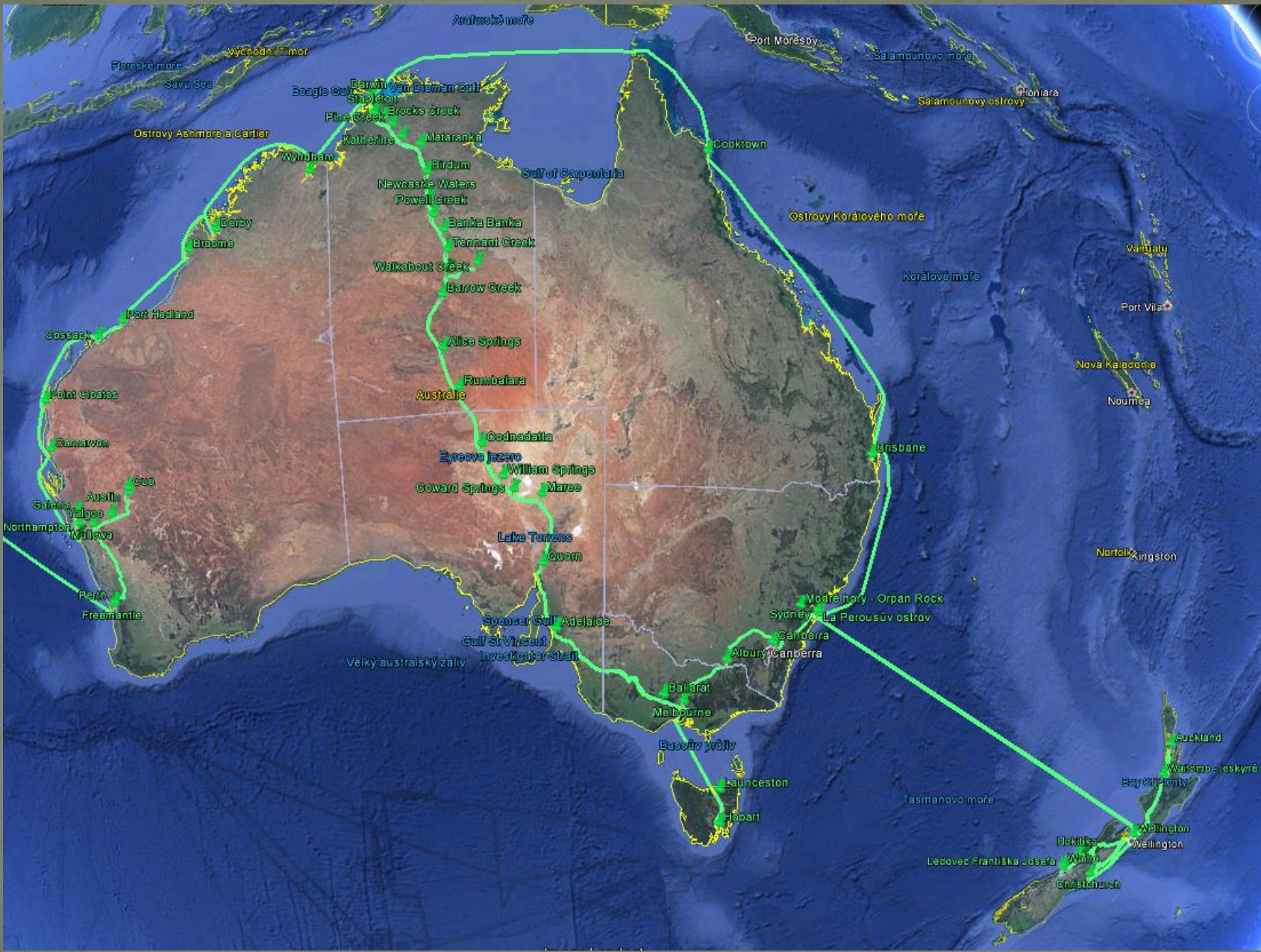
Port Sudan

Aden, Jemen

Bombay, Indie

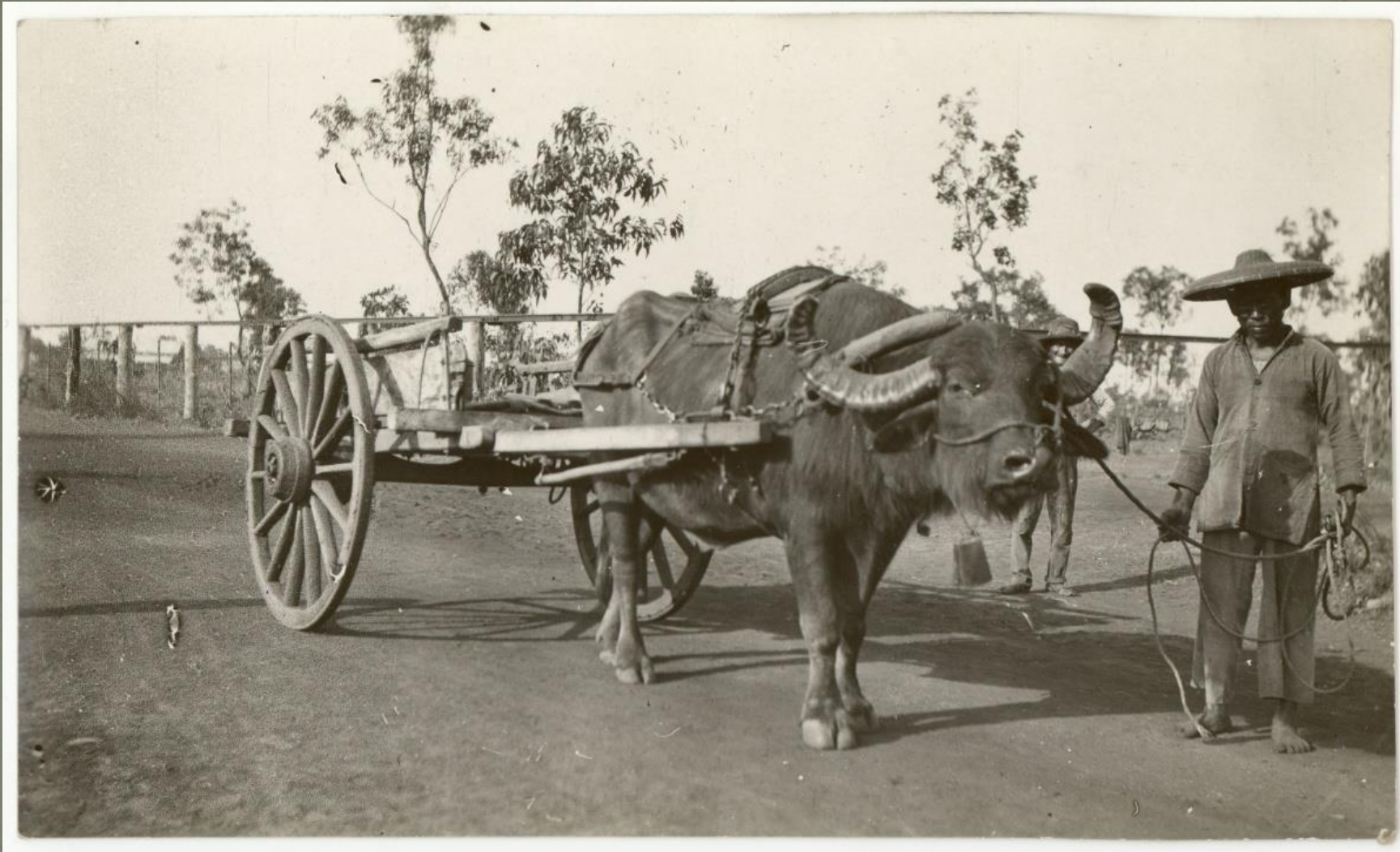

Perth

Broome

Port Darwin

Birdum

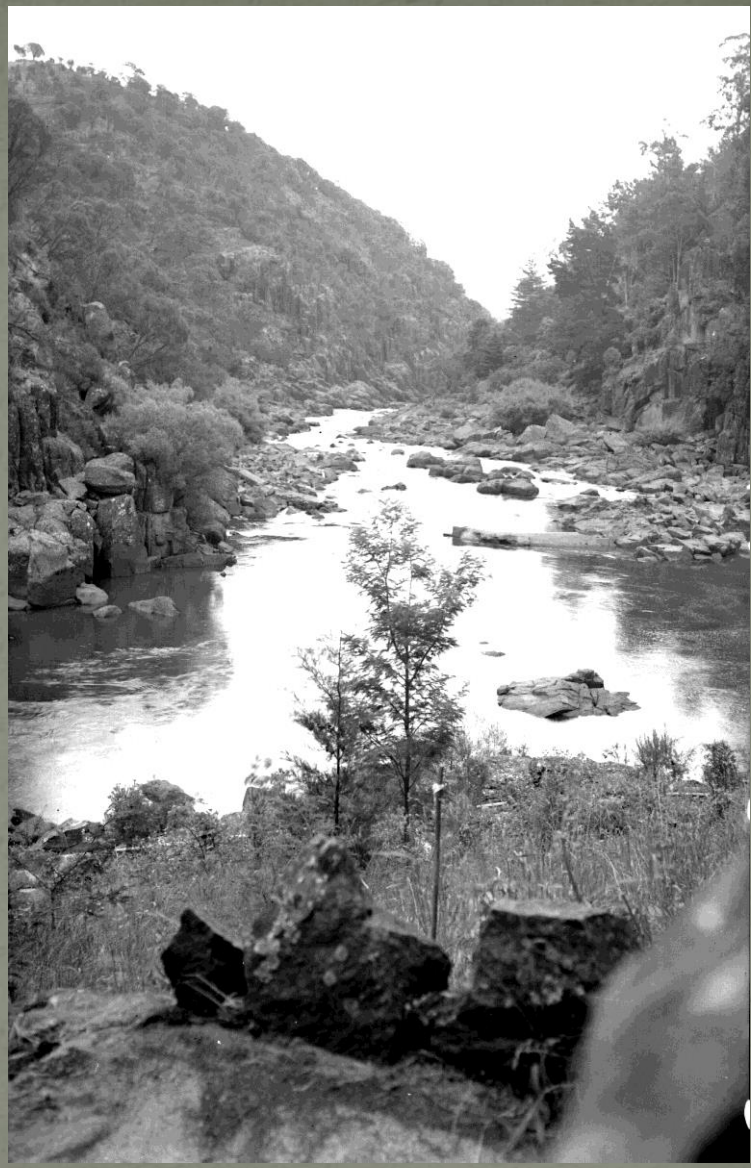
Alice Springs

Hobart

Hobart

Launceston

Whakarewarewa, Nový Zéland

Christchurch, Nový Zéland

Darwin

KONSULÁT
 ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY.
 MELBOURNE.
 CONSULATE OF THE
 CZECHOSLOVAK REPUBLIC
 CABLE ADDRESS
 ZAMINI-MELBOURNE
 TELEPHONE: CENTRAL 1863

PEACOCK HOUSE,
 486-88-90 BOURKE STREET
 MELBOURNE, AUSTRALIA

Replying, please quote No. 817/49

Dne 26. srpna 1949.

Pan
 Josef L. Erben,
 553 Lt. Lonsdale St.,
 MELBOURNE.

Konsulát sděluje, že Váš dopis ze dne 8.července 1949 byl zaslán ministerstvu vnitra do Prahy, které nyní oznámilo, že trvá na svém rozhodnutí a že nesouhlasí, aby Vám byl cestovní pas prodloužen.

Vicekonsul:

Fiaso!

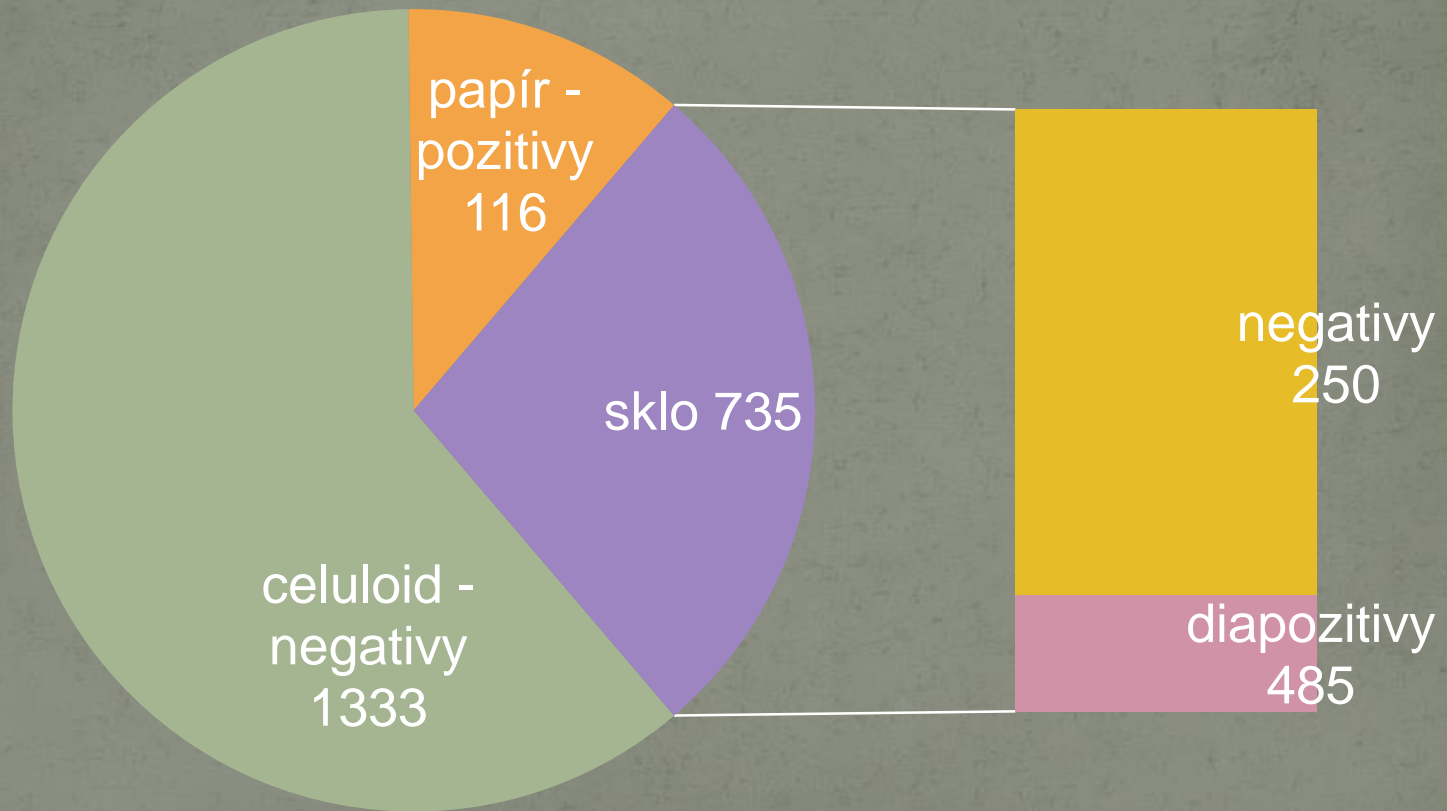

† 13.10.1958 Melbourne

Fondy J. L. Erbena v Náprstkově muzeu

- Trojrozměrné sbírkové předměty (Austrálie , jižní Amerika)
- Negativy, diapozitivy, pozitivy – Fotosbírka
- Osobní pozůstalost – Archiv Náprstkova muzea

Fotosbírka – materiálové zastoupení

Přístup k fotografické pozůstalosti

- Aplikováno rozdělení F. Wittlicha na **primární** (přímo pořízený obraz), **sekundární** (reprodukce primárního obrazu) a **terciární** (reprodukce sekundárního)
- Hlavní pozornost se zaměřila na primární fotografický materiál – negativy

Sekundární – negativy a diapozitivy

AUSTRALIA FOR THE TOURIST

York, the
extremity,
reaches the
Tasmania
in the cool
the Southern
thal, taking
tinent as a
imates are
temperate

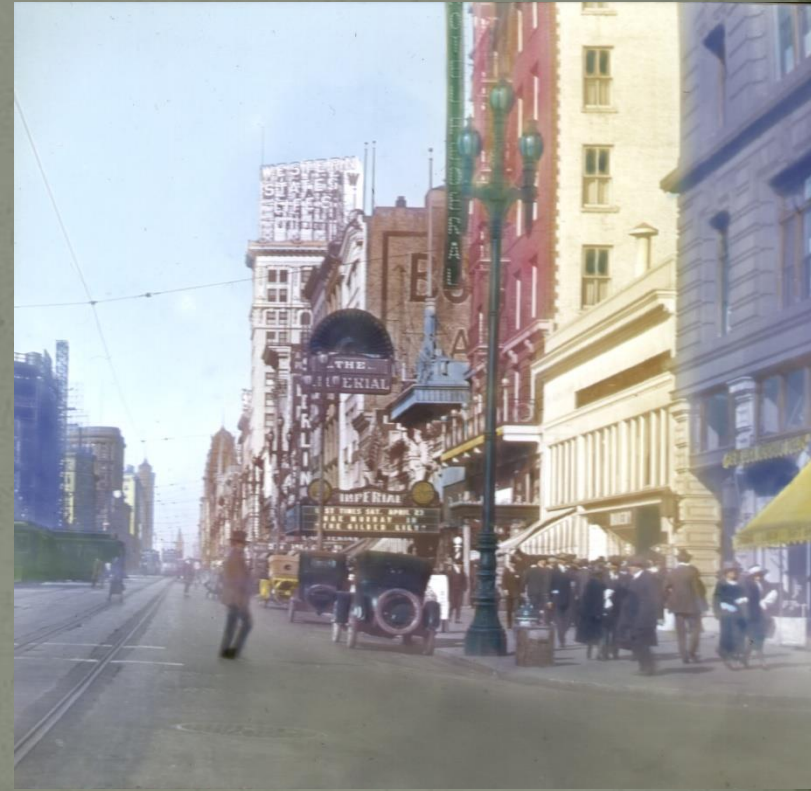
With a
diversified, it might naturally be expected that climate will vary with
titude, but the records of temperature, extending over many years,
ove that, taking latitude for latitude, Australia has a more temperate and
e than other places either in the Southern or Northern Hemisphere.

KANGAROOS

Sekundární – negativy a diapozitivy

Sekundární – negativy a diapozitivy

Možnost přesnější identifikace

New Zealand,
Auckland Queen Street
Nový Zéland,
Auckland: Queen Street

Copyright Jos. F. Eiben
Czechoslovakia.

AG III 302

Děkuji za pozornost

Bc. Jan Šejbl, DiS.
dokumentátor
Národní muzeum
Náprstkovo muzeum
T: 224 497 520
E: jan_sejbl@nm.cz

